

DET KONGELIGE
FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENT

Se vedlagt liste

Deres ref

Vår ref
200900924- /ENG

Dato

Høringsbrev- Endring av bestemmelsen om kvoteutnyttelse i fisket i 2010

Fiskeri- og kystdepartementet vil med dette brevet be om høringsinstansenes synspunkter på endring av regelverket som omhandler kvoteutnyttelse i fiskeriene.

Fiskebåtrederne har i brev av 21. juli 2010 bedt Fiskeri- og kystdepartementet om å innføre en dispensasjonsadgang i reguleringsforskriftenes bestemmelser om kvoteutnyttelse, og Fiskeri- og kystdepartementet ønsker en gjennomgang av bestemmelsene ved denne høringsrunde.

Gjeldende rett

Bestemmelsene om kvoteutnyttelse er regulert i ulike reguleringsforskrifter med relativt lik tekst, som f. eks i forskrift nr. 1596 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2010 § 22.

I § 22 heter det:

Hvert fartøy kan bare fiske og lande en kvote. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger.

Ved kjøp av fartøy kan ny eier ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som fartøyet totalt har fisket og levert i reguleringsåret. Dette gjelder også når fartøyet erverves til utskiftning av et annet fartøy. Fiskeridirektoratets regionkontor kan gjøre unntak fra bestemmelsen i dette ledd for fartøy som erverves til erstatning for fartøy som på grunn av havari eller forlis har vesentlig driftsavbrudd. Det er en forutsetning at vilkårene for bruk av leiefartøy ellers er oppfylt.

Ved utskiftning av fartøy kan erstatningsfartøyet heller ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som han selv har fisket og landet med annet fartøy i vedkommendes eie i reguleringsåret.

Når det ved utskiftning gjøres fradrag etter andre ledd eller tredje ledd, skal det fangstkvantum som er størst av de to alternativene trekkes fra.

Regelen er begrunnet med ønske om å stenge muligheten for såkalt kvotehopping for enkelte fartøygrupper. Kvotehopping innebærer at samme fartøy flyttes mellom to eller flere konsesjoner eller deltakeradganger i løpet av et kvoteår, og således fisker flere kvoter. Denne muligheten ble aktualisert allerede midt på 1990-tallet, da det oppstod en situasjon hvor særlig større banklinefartøy ble utnyttet til å fiske flere kvoter som opprinnelig ble hentet fra mindre kystfartøy. Senere ble samme mulighet utnyttet også i flere andre fartøygrupper og fiskerier.

Slik kvotehopping er uheldig i forhold til de etablerte strukturkvoteordningene, da det innebærer en faktisk mulighet til å strukturere fartøy uten å nytte de ordningene som er fastsatt. Disse er fastsatt etter grundige politiske overveielser, og inneholder begrensninger som skal ivareta fellesinteresser og overordnede politiske hensyn. Gjennom kvotehopping undergraver man disse begrensningene, særlig den forhåndsfastsatte tidsbegrensningen for tildeling av strukturkvote og avkorting til fordel for fellesskapet i de gruppene som har slik avkorting.

Flere har likevel ønsket en endring av regelverket fordi den utilsiktet kan vanskeliggjøre ordinære salg og utskiftninger av fiskefartøyer midt i reguleringsåret. Det vises til at salg av gammelt fartøy og kjøp av nytt fartøy sjelden skjer samtidig. Ved kjøp av nytt fartøy eller kontrahering av nybygg er det ofte en finansiell forutsetning at det opprinnelige fartøyet er solgt. Ved kjøp av brukt fartøy er det en utfordring at markedet i praksis begrenses til fartøy som har fisket mindre enn fartøyet som skiftes ut. I mange tilfeller vil dette markedet begrenses til utenlandske fartøy. Departementet har på den bakgrunn fått innspill på endring av regelverket som innebærer en dispensasjonsadgang med begrensninger knyttet til eierskapet til fartøyene, herunder tilbakesalg til tidligere eier.

Forslag til endring

Fiskeri- og kystdepartementet ønsker en prinsipiell gjennomgang av spørsmålet om kvoteutnyttelse og hvordan reglene rundt kvoteutnyttelse skal være. I ytterkant kan man oppheve regelverket knyttet til kvoteutnyttelse i sin helhet. Fartøy kan i det tilfellet selges og kjøpes og fiske egne kvoter uavhengig av tidligere eiers fiske samme året. Dette kan medføre økt bruk av kvotehopping som vil undergrave det strukturingsarbeidet som er gjort i flåten. Departementet går således ikke inn for at reglene fjernes i sin helhet. Med det utgangspunktet legger Fiskeri- og kystdepartementet frem to forslag til endring av gjeldende regelverk:

1. Det innføres en dispensasjonsadgang med begrensninger knyttet til eierskap. Departementet foreslår da at det legges til følgende i andre ledd, etter siste punktum:

”Fiskeridirektoratets regionkontor kan også gjøre unntak for fartøy som erverves til utskiftning av kjøpers fartøy, når det ervervede fartøyet ikke tidligere har vært i kjøpers eller nærstående foretaks eie.”

En slik regel vil omfatte tilfeller der man selger og kjøper et fartøy som alt har deltatt i adgangsbegrensede fiskerier, hvor kjøper ikke har fisket alle kvoter for året som omhandles. En slik regel vil også hindre at personer og foretak samarbeider om å utnytte flere kvoter på ett fartøy mer enn en gang og vil sikre nødvendig fleksibilitet ved salg og utskiftning og kontrahering av nybygg. Et slikt regelverk vil ikke kunne forhindre at personer og foretak samarbeider om kvotehopping i andre kanaler ut over tidligere eierforhold eller nærstående foretaks eie.

2. Det innføres en tidsbegrenset karantene på at fartøy som er erstatningsfartøy for annet fartøy, ikke kan fiske flere kvoter ved salg - kjøp i 2 år. Departementet foreslår da at følgende legges til andre ledd, etter siste punktum:

”Fiskeridirektoratets regionkontor kan også gjøre unntak ved kjøp av fartøy til utskiftning av annet fartøy, dersom ikke utskiftningsfartøyet har fisket andre enn tidligere eiers kvote de siste to årene fra kjøpstidspunktet.”

En slik regel vil omfatte tilfeller der man selger eller kjøper et fartøy som alt har deltatt i adgangsbegrensede fiskerier, hvor kjøper ikke har fisket alle sine kvoter for året som omhandles. En slik regel vil ikke forhindre at ordningen utnyttes til kvotehopping, men det vil legge en begrensning på at hvert enkelt fartøy som er benyttet som erstatningsfartøy ikke kan erstatte annet fartøy før det er gått to år.

Høringsfrist

På bakgrunn av sakens karakter er det er vedtatt forkortet høringsfrist jf. Utredningsinstruks 5.2 jfr. 1.3 og høringsfristen er satt til **20. oktober 2010.**

Med hilsen

Johán H. Williams
ekspedisjonssjef

Elisabeth N.Gabrielsen
fung. avdelingsdirektør